

УДК 614.252:378.147+616-053.2-08
DOI 10.11603/me.2414-5998.2018.4.9364

С. О. Мокія-Сербіна, В. В. Чечель

ДЗ “Дніпропетровська медична академія МОЗ України”, м. Кривий Ріг

УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ – СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ З ПИТАНЬ АМБУЛАТОРНОЇ ПЕДІАТРІЇ

S. O. Mokiya-Serbina, V. V. Chechel

Dnipropetrovsk Medical Academy

IMPROVING OF TRAINING OF DOCTORS OF GENERAL PRACTICE – FAMILY MEDICINE ON AMBULATORY PEDIATRICS

Мета роботи – удосконалення підготовки лікарів загальної практики – сімейної медицини шляхом запровадження спеціальної навчальної програми з амбулаторної педіатрії.

Основна частина. Реформа охорони здоров'я, яка здійснюється в Україні, орієнтована на розвиток первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини, що передбачає, в першу чергу, профілактичну та медико-соціальну спрямованість роботи лікарів первинної ланки. Проте типові програми інтернатури за спеціальністю “Загальна практика – сімейна медицина” наразі не забезпечують відповідну підготовку лікарів у частині профілактичної складової. Так, на питання профілактичної педіатрії припадає 32 год (12,5 % загального часу), а соціальної педіатрії – 2 год (1 %). Відсутність у лікарів загальної практики – сімейної медицини досвіду “нагляду” за дітьми, обмежена кількість навчальних матеріалів, відсутність тематичного удосконалення з питань амбулаторної педіатрії не дозволяють лікарям-практикам підвищити свій професійний рівень.

На кафедрі розроблена навчальна програма циклу тематичного удосконалення з питань амбулаторної педіатрії для лікарів загальної практики – сімейної медицини розрахована на 1 місяць (156 навчальних годин): програма налічує 15 модулів, з яких 8 (45 год – 30 %) стосуються основних напрямів профілактичної та соціальної педіатрії.

Висновок. Залучення висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів у лікувально-діагностичний процес амбулаторій буде забезпечувати зростання якості обслуговування дитячого населення та підвищувати підготовку лікарів загальної практики – сімейної медицини.

Ключові слова: амбулаторна педіатрія; удосконалення; лікарі загальної практики – сімейної медицини.

The aim of the work – to improve the training of general practitioners – family medicine specialists by introducing a special educational program for ambulatory pediatrics.

The main body. Ukraine is implementing the Health Care Reform. It involves the development of primary health care on the basis of family medicine. The reform envisages mainly the preventive and medical and social orientation of the primary care physicians. But, typical training programs for internship in General Practice – Family Medicine today do not provide adequate training doctors on prevention. The question of preventive pediatrics takes 32 hours (12.5 % of the total time), and social pediatrics – 2 hours (1 %). General practitioners – family medicine do not have experience of “supervising” for children, limited amount of educational materials, there is no thematic improvement on ambulatory paediatrics and this does not allow practitioners to improve their professional level.

The department has developed a curriculum of the thematic improvement cycle on ambulatory pediatrics for general practitioners – family medicine is designed for 1 month (156 academic hours): the program has 15 modules, of which 8 (45 years – 30 %) refer to the main directions of preventive and social pediatrics.

Conclusion. The attraction of highly skilled scientific and pedagogical staff in the medical-diagnostic process of the ambulatory clinic will ensure an increase in the quality of service for the children's population and increase the training of general practitioners – family medicine doctors.

Key words: ambulatory pediatrics; improving; doctors of general practice – family medicine.

Вступ. Стан здоров'я дітей є одним із важливих показників благополуччя суспільства і держави. Анатомо-фізіологічні особливості дітей обумовлюють особливий стан організму, соціальну незахищеність, залежність від впливу соціального середовища. Погіршення умов життя та зниження стабільності у суспільстві сприяють зростанню

стресових станів, що призводить до зростання захворюваності дітей.

Реформа охорони здоров'я, яка здійснюється в Україні, орієнтована на розвиток первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини. Сімейна медицина має компенсувати прогалини у профілактичній та медико-соціальній роботі закладів охорони здоров'я. Найбільш важливим зав-

© С. О. Мокія-Сербіна, В. В. Чечель

данням лікарів первинної ланки обслуговування є збереження та відновлення здоров'я дитячого населення.

Педіатрія, за своєю суттю, є дисципліна профілактична, предмет її діяльності не тільки хвора, а й здорова дитина. Слід зазначити, що на сьогодні діяльність лікарів загальної практики – сімейної медицини полягає, в основному, в наданні тільки медичної допомоги.

Існують певні об'єктивні труднощі щодо профілактичної діяльності сімейних лікарів. Відсутність установленого механізму фінансування діяльності з формування здорового способу життя та первинної профілактики неінфекційних захворювань у регіонах, безперервне скорочення мережі установ та структур профілактичного спрямування, насамперед, центрів здоров'я.

Типові програми інтернатури за спеціальністю “Загальна практика – сімейна медицина” наразі не забезпечують відповідну підготовку лікарів у частині профілактичної складової [1].

Згідно з Типовим планом та програмою навчання лікарів-інтернів за фахом “Загальна практика – сімейна медицина”, на засвоєння курсу “Здоров'я дитини” відведено 244 год, що складає 16 % від загальної кількості навчальних годин (1560). На питання профілактичної педіатрії, як невід'ємної складової курсу, припадає 32 год (12,5 %), а соціальної педіатрії – 2 год (1 %).

Кваліфікація та її рівень набувається поетапно: спочатку під час навчання у вищих навчальних закладах, потім на факультетах післядипломної освіти, постійно триває процес отримання сучасної медичної інформації з монографій, методичних рекомендацій, наукових статей, а також на циклах тематичного удосконалення за фахом протягом всього професійного життя.

Відсутність у лікарів загальної практики – сімейної медицини досвіду “нагляду” за дітьми, недостатнє медичне обладнання амбулаторій, обмежена кількість підручників, методичних рекомендацій, відсутність тематичного удосконалення з питань амбу-

латорної педіатрії не дозволяють лікарям-практикам підвищити свій професійний рівень.

Мета роботи – удосконалення підготовки лікарів загальної практики – сімейної медицини шляхом запровадження спеціальної навчальної програми з амбулаторної педіатрії.

Основна частина. Розроблена на кафедрі навчальна програма циклу тематичного удосконалення з питань амбулаторної педіатрії для лікарів загальної практики – сімейної медицини розрахована на 1 місяць (156 навчальних годин): програма налічує 15 модулів, з яких 8 (45 год – 30 %) стосуються основних напрямів профілактичної та соціальної педіатрії:

- організаційно-правові засади діяльності лікаря загальної практики – сімейної медицини;
- дизонтогенез у формуванні відхилень у стані здоров'я та розвитку дітей. Основні закономірності фізичного та нервово-психічного розвитку дітей;
- проміжні стани у дітей, їх профілактика та лікування;
- оптимізація вигодовування дітей раннього віку;
- специфічна імунопрофілактика інфекційних хвороб;
- організація амбулаторної поліклінічної допомоги дітям підліткового віку;
- профілактичні та реабілітаційні заходи, спрямовані на збереження життя та здоров'я дітей всіх вікових груп;
- роль працівників первинної ланки медичного обслуговування у наданні медико-соціальної допомоги.

Висновки. Викладання матеріалу потребує від викладача певних специфічних знань, виконання великого обсягу робіт із забезпеченням слухачів навчальними посібниками, методичними матеріалами. З цією метою викладачі кафедри готують лекції – презентації, навчальний посібник, методичні рекомендації та наукові статті. Залучення висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів у лікувально-діагностичний процес амбулаторій буде забезпечувати зростання якості обслуговування дитячого населення та підвищувати підготовку лікарів загальної практики – сімейної медицини.

References

1. Shafranskyi, V.V. (2017). Shchorichna dopovid pro stan zdorovia naseleennia, sanitarno-epidemicnu situatsiiu ta rezultaty diialnosti systemy okhorony zdorovia Ukrainy. 2016 rik [Improving preparation doctors of general practice – family medicine on ambulatory pediatrics]. Kyiv: MOZ Ukrainy, DU “UISD MOZ Ukrainy” [in Ukrainian].

Список літератури

1. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2016 рік / ред. В. В. Шафранський. – К. : МОЗ України, ДУ “УІСД МОЗ України”, 2017. – 516 с.

Отримано 13.06.18

Електронна адреса для листування: viktoriadoctor0208@gmail.com